
Serumkonsentrasjon av selektive serotoninreopptakshemmere

KOMMENTAR

PÅL GJERDEN

paagjerd@online.no

Pål Gjerden er overlege.

Forfatteren har ikke oppgitt noen interessekonflikter.

Vigdis Solhaug og medarbeidere har lagt ned en betydelig arbeidsinnsats for å beskrive og måle biologiske mekanismer som kan medføre endringer i serumkonsentrasjoner av selektive serotoninreopptakshemmere (SSRI) (1). Artikkelen bygger på noen forutsetninger som er upresist og til dels feilaktig gjengitt.

Utgangspunktet for artikkelen er en postulert sammenheng mellom serumkonsentrasjon av SSRI og behandlingseffekt, altså at det finnes terapeutiske vinduer hvor serumkonsentrasjoner er over nivåer assosiert med terapisivikt, men under nivåer som resulterer i en uakseptabel frekvens av bivirkninger. Forskningslitteraturen kan ikke bekrefte denne antakelsen.

I tillegg synes Solhaug og medarbeidere å mene at laboratoriet har avklart hva den effektive serumkonsentrasjonen - som omtales som «referanseverdien» (1) - faktisk er. Den er «... utarbeidet ut fra bruk av terapeutiske doser i normalbefolkningen» (1). Dette er et sirkelargument, en eufemisme som rent praktisk består av å regne ut et matematisk gjennomsnitt med standardavvik av mottatte prøver, uten noen form for registrering eller vurdering av behandlingseffekt. Blodprøver som rutinemessig innsendes til farmakologiske laboratorier for konsentrasjonsbestemmelser inneholder sjelden opplysninger om terapieffekt. Systematisk innhentede opplysninger om legemiddeleffekter er i slike sammenhenger totalt fraværende.

Den eneste grunnen til å måle serumkonsentrasjoner av SSRI er for å avklare om pasienten har tatt et SSRI. Det kan være nyttig å vite, særlig ved mistanke om overdose.

REFERENCES

1. Solhaug V, Haslemo T, Kringen MK et al. Genotyping av pasienter behandlet med selektive serotoninreopptakshemmere. Tidsskr Nor Legeforen 2022; 142. doi: 10.4045/tidsskr.22.0017. [PubMed][CrossRef]

Publisert: 21. november 2022. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.22.0694

Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 23. mars 2026.